

La Leçon de Talmud. Edouard Moyse (1827 –1908).

Mishna Baba Métsia

La revendication d'un même objet

La première mishna du traité Baba Métsia (Porte Médiane) traite du cas où deux personnes revendiquent le droit sur le même objet.

Voilà comment le juge devra trancher devant une telle situation, d'après la Torah.

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף ב עמוד א

שנים אוחזין בטלית, זה אומר: אני מצאתיה, וזה אומר: אני מצאתיה. זה אומר: כולה שלי, וזה אומר: כולה שלי. זה אומר: כולה שלי, וזה אומר: כולה שלי. זה אומר: כולה שלי - ישבע שאין לו בה פחות מחציה, ויחלוקו. זה אומר: כולה שלי, וזה אומר: חציה שלי. האומר כולה שלי - ישבע שאין לו בה פחות משלשה חלקים, והאומר חציה שלי - ישבע שאין לו בה פחות מרביע, זה נוטל שלשה חלקים, וזה נוטל רביע. היו שנים רוכבין על גבי בהמה, או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג, זה אומר: כולה שלי, וזה אומר: כולה שלי - זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה, וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה, ויחלוקו. בזמן שהם מודים, או שיש להן עדים - חולקין בלא שבועה.

רש"י

שנים אוחזין בטלית - דוקא אוחזין, דשניהם מוחזקים בה ואין לזה כח בה יותר מזה, שאילו היתה ביד אחד לבדו, הוי אידך המוציא מחבירו, ועליו להביא ראיה בעדים שהיא שלו, ואינו נאמן זה ליטול בשבועה.

Talmud de Babylone Baba Métsia page 2 a

Deux personnes tiennent un vêtement, l'un dit "je l'ai trouvé", l'autre dit "je l'ai trouvé" ; l'un dit "tout est à moi", l'autre dit "tout est à moi". Celui-ci jurera qu'il ne possède pas moins que la moitié, et l'autre jugera qu'il ne possède pas moins que la moitié, et ils partageront. L'un dit "tout est à moi" et l'autre dit "la moitié est à moi". Celui qui dit "tout est à moi" jurera qu'il n'a pas moins que les $\frac{3}{4}$ et celui qui dit "la moitié est à moi" jurera qu'il n'a pas moins que le $\frac{1}{4}$; l'un prendra $\frac{3}{4}$ et l'autre $\frac{1}{4}$. Deux personnes chevauchent un animal ou bien l'un chevauche et l'autre guide l'animal. Celui-ci dit "tout est à moi" et l'autre dit "tout est à moi". Celui-ci jurera qu'il n'a pas moins que la moitié et l'autre jurera qu'il n'a pas moins que la moitié, et ils partageront. Mais dans le cas ils reconnaissent (le droit de l'autre) ou qu'il y a des témoins, ils partageront sans serment.

Rachi

Deux personnes tiennent un vêtement : seulement s'ils tiennent, les deux saisissent et l'un n'est pas plus fort que l'autre. Car si l'objet ne se trouve que chez l'un, l'autre devra faire sortir l'objet du domaine de son prochain, et il devra donc apporter une preuve par témoignage, et ici le serment seul ne le rendra pas crédible.